

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2021. június 24.
(csütörtök)

Szepesy László

17. KRISZTUS BETÖLTÖTTE A TÖRVÉNYT

Énekek: 225,1-4, 440,13-14

Alapige: Máté 5,17

„Ne gondoljátok, hogy jöttem a törvénynek vagy a prófétáknak eltörlésére. Nem jöttem, hogy eltöröljem, hanem inkább, hogy betöltssem.”

Imádkozzunk!

Köszönjük, mennyei Édesatyánk, hogy ezt az alkalmat is azzal kezdhettük, hogy őszintén, hitből és szívből jövően hálát adhattunk Neked. Mert fel se tudjuk sorolni azokat a dolgokat, ajándékokat, irántunk való szeretetedet, amelyet megköszönhetünk Neked. Hálát adunk Neked, ahogyan énekeltük, a Te igédért is, és a Szentlélek minden munkájáért, amelyet azon keresztül elvégez a szívünkben. Köszönjük, hogy a Te beszéded nem csupán szó, hanem valóban hatással van ránk. Lelked munkája révén, formálja életünket, szívünket, gondolatainkat. Köszönjük, hogy vigasztal bennünket gyászunk hordozása közben, magasztalunk azért, hogy erősít minket, mikor erőtlenek vagyunk, hogy vigasztal minket, amikor arra rászorulunk. De köszönjük, hogy a Te igéd meg is fedd, leleplezi szívünk bűnös gondolatait, és alázatra int.

Köszönjük, Urunk, hogy ez a mai alkalom az úrvacsorára is készíthet minket, hiszen a Te igéd a Te érdemedet, golgotai keresztáldozatodat hozza eléink. Ahogyan az énekben is kértük, úgy most is kérjük, hogy a Szentlélek mutasson rá Krisztusra, segítsen el bennünket oda, hogy a hallott ige Őhöz vigyen minket közelebb, a Benne való hitben erősítsen meg, és abban, hogy csakis Őrá és egyedül Őrá van szükségünk.

Köszönjük a mai nap kegyelmét, áldásait, hogy ebben a melegben is együtt lehetünk testvéri közösségben itt a templomban és otthonainkban is. Köszönjük, hogy megőrizöl bennünket nemcsak ebben az életben, hanem az örökkévalóság-

17. KRISZTUS BETÖLTÖTTE A TÖRVÉNYT

---

ban is kegyelmedben. Kérjük, Urunk, hogy hirdettesd a Te igédet. Kérünk, add, hogy ne csak emberi gondolatok hangozzanak el, hanem személyes megszólításban, Veled való találkozásban hadd lehessen részünk. Könyörgünk azért, hogy a hallott ige teremje meg a gyümölcsét, ne hulljon a földre, hanem szívünkben végezze el azt a munkát, amit szántál neki.

Mindezt a golgotai kereszttádozatért, szent Fiadért kérjük és reméljük is.

Amen.

Igehirdetés

A törvény szó hallatán általában valami rideg, személytelen, száraz jogi szövegre szoktunk gondolni bonyolult mondatokkal, választékos kifejezésekkel, amelyekre jól tesszük, ha odafigyelünk, mert mindegyik kifejezés más-más esetet jelölhet. A törvényekkel általában csak akkor foglalkozunk, amikor azok minket is érintenek, ránk is vonatkoznak, és valamilyen módon befolyásolják hétköznapi életünket. Például a múlt héten elfogadott pedofilelles törvénycsomaggal, úgy gondolom, többen foglalkoztak, mint például a Nemzeti Tengelysúly- és kapcsolódó ellenőrzéseket támogató hálózat kialakításáról szóló kormányhatározatot módosító határozattal. Miért? Hát mert az első jobban érint bennünket, mivel abban gyermekeink védelméről és neveléséről van szó. Azt tehát, hogy mennyit foglalkozunk egy törvénnyel, és mennyire fontos az számunkra, meghatározhatja, hogy mennyire tartjuk azt személyünket érintőnek. Ez a fajta hozzáállás a törvényhez nagyon fontos. Mert nem csak az a lényeg, hogy egy törvény mikor van hatályban. Természetes egy törvény akkor is hatályban marad, és akkor is vonatkozik ránk, ha mi nem ismerjük, vagy esetleg nem foglalkozunk vele. De most nem a törvény érvényességére, hanem személyes hozzáállásunkra szeretnék hangsúlyt helyezni. Miért? Azért, mert amikor elolvassuk Jézus Krisztus kijelentését, hogy Ő azért jött, hogy betöltse Isten törvényét, nem mindegy, hogy mi ezt egy minket kevésbé érintő, vagy csak néhány dologban meghatározó tényszerű információként kezeljük, vagy pedig megértjük annak személyes vonatkozását ránk nézve, kötelezettségeit, elvárásait és hozzánk szóló örömeit, hogy Krisztus betöltötte a törvényt. Mert a maga nemében ez a kifejezés evangéliumot jelent számunkra, örömhírt. De mi kell ahhoz, hogy számunkra ez a kijelentése Krisztusnak, hogy Ő betöltötte Isten törvényét, örömhírré legyen? Hogyan válhat ez örömhírré? Hogyan, milyen kapcsolatban van egy hívő ember egyáltalán Isten törvényével? Ezt szeretném a mai alkalommal megvizsgálni.

Sokan úgy vélik, és ezt mindannyian tapasztalhatjuk is, hogy az emberek többsége nem ismeri Isten parancsait, gyakran még a Tízparancsolatot se tudják felsorolni. Hogyha netán ismerik is, akkor sem ismerik el azt magukra nézve érvényesnek, így számukra csupán egy tényszerű ismeret marad meg. Úgy ismerik, hogy azzal nem értenek egyet, vagy nem akarják gyakorolni, nem törekednek az a szerint való életre. Napjaink embere nem hisz egy olyan, minden ember felett álló törvényrendszerben, amely alapján Isten bárkit számon kérhet halála után. A ma embere inkább fordítva gondolkozik: azt hiszi, hogy ő lehet a bíró, Isten bírója, és ő lehet az, aki számon kérheti Istent, hogy miért engedte meg ezt vagy azt az életében, de Isten az Ő ítélőszéke előtt nem kérhet tőlünk számon semmilyen pa-

rancsolatot, törvényt, nem minősítheti mindennapi cselekedeteinket törvénye szerint bűnösnek vagy igaznak. Ezt az ítélkezést a ma embere nem viseli el. Azt mondja, hogy engem nem ítélték meg, de én bárki felett pálcát törhetek, még Isten fölött is. Úgy gondolják, hogy Isten törvénye nem áll kapcsolatban az emberrel, személyesen velük, és ezt közömbösségükkel fejezik ki (nem érdekel minket Isten törvénye), vagy azzal, hogy egyáltalán nem is vesznek róla tudomást, és azt hiszik, hogy ezzel a közömbösséggel, vagy azzal, hogy nem vesznek róla tudomást, kivonhatják magukat az alól a kötelezettségük alól, hogy Isten törvényét be kellene tartaniuk. A gondolkozásuk bizonyos keretek között érthető, de hadd fogalmazzam így, hogy ördögi. Mivel nincs ilyen, minden emberre vonatkozó isteni törvény – mondják ők –, ezért nem is kell a szerint élnem, annak eleget tennem, tehát nincs elvárás velem szemben, és így nem kell félnem attól, hogy Isten egyszer számon fogja tőlem kérni, hogy miért nem parancsolatai és az evangélium szerint éltem, és hogyha nem lesz ilyen ítélet, akkor nem kell rettegnem törvényszegésem büntetésétől, a bűn jogos megbüntetésétől, a kárhozattól sem. Ha így gondolkodunk, akkor valóban semmitmondó lesz számunkra az, amiről Krisztus itt beszél, hogy Ő betölteni jött Isten törvényét.

De az előbb említett istentelen gondolkozással szemben Isten igéje határozottan az ellenkezőjét állítja. Azt mondja, hogy igenis létezik egy minden ember felett álló, mindenkire vonatkozó isteni törvény, amelynek betöltését, megcselekvését Ő jogosan elvárhatja tőlünk. Az ítélet napján ezeket a parancsokat fogja Isten a bűnösöktől számon kérni, azoktól, akik nem hittek a kegyelem evangéliumában, és bár ítéletük alapja hitelenségük lesz, de büntetésük alapja az a számtalan törvényszegésük, amit elkövettek életük során. Ahogyan a Jelenések 20,12-ben is olvashatjuk: *„és megítéltetének a halottak azokból, amik a könyvekbe voltak írva, az ő cselekedeteik szerint”*. Isten törvénye tehát igenis minden emberre vonatkozik, és olyan kötelezettséget ró ránk, hogy ennek a törvénynek eleget kell tennünk, bibliai kifejezéssel élve: be kell azt töltenünk. Mivel az, hogy ezt hisszük-e vagy sem, meghatározza életünket, és azt, hogy az evangéliumot jól értjük-e, ezért röviden szeretnék a Testvéreknek arra rámutatni, hogy milyen alapon vonatkoznak ránk Isten törvényei. Mert nem mindegy, hogy valaki ezt elhiszi, hogy Istennek igenis vannak elvárásai velem szemben, vagy pedig úgy gondolja: azt teszek, amit akarok. Milyen alapon vár el Isten tőlünk bármit is, és ad nekünk törvényeket?

Először is Isten a teremtés jogán meghatározhatja nekünk, hogy milyen életet éljünk. Az embert ugyanis céllal teremtette, és ez a cél nem az volt, hogy mi saját akaratunk szerint éljük a mindennapjainkat, saját tetszésünk szerint, nem törődve azzal, hogy Isten mit akar. Nem azért teremtett minket, hogy Ellene forduljunk, és mindent az Ő akaratával ellentétesen tegyünk, hogy megkérdőjelezzük azt is, hogy Isten egyáltalán létezik-e. Az Úr azért alkotott minket, hogy Őt megismerve, méltónak lássuk és valljuk Őt a szolgálatunkra, hogy életünket Neki szenteljük, szeretetből azt tegyük, amit Ő akar, és ebben az engedelmes életben boldogok legyünk. Ez volt az eredeti terve Istennek, ezért teremtette az embert. Vasárnap hallhattuk a Prédikátor 12,15-öt, ami szintén részben ezt foglalja össze: *„... az Istent féljed, és az Ő parancsolatait megtartsad; mert ez az embernek fő-*

17. KRISZTUS BETÖLTÖTTE A TÖRVÉNYT

---

dolga!” Istenfélő életet élni, Isten parancsai szerint cselekedni. Ezért teremtettünk, hogy az Ő parancsai, akarata szerint éljünk.

Isten úgy alkotta meg az embert, hogy szívébe be van írva egy általános erkölcsi ismeret, ami Istennek ezen általános törvényeivel egyezik meg. Ha hívó az ember, ha nem, ott van a szívében egy általános erkölcsi érzék, ami megegyezik Isten törvényével. Hogy ilyen valóban létezik, azt abból is tudjuk, hogy például a világ legtávolabbi zugában élő törzs egyetlen tagja sem örülne annak, ha valaki el akarná venni minden vagyonát, és meg akarná őt gyilkolni. Egyetlen ember se örülne ennek. Miért? Mert az ember számára a lopás és a gyilkosság rossz. Akárhová megyünk, a világ bármelyik pontjára, nem hiszem, hogy van olyan ember, aki ezt kívánná saját magának. Miért? Mert Isten ezt a törvényt beírta a szívünkbe, ahogyan a Róma 2,15-ben olvassuk: *„a törvény cselekedete be van írva az ő szívükbe”* – mondja Pál apostol a pogányokról, akikhez esetleg még nem jutott el az evangélium vagy Isten ígéje. Ez az általános erkölcsi ismeret az alapja Isten ítéletének, így egyetlen ember sem mondhatja azt a világon: én nem ismertem Isten parancsait, ami alapján engem el fog ítélni. Dehogynem! Ott van a szívedben az az ismeret, az az általános erkölcsi érzék, ami nem tökéletes, ami nem egyezik meg mindig Isten ígéjével, de mégis arra mutató. Még ha nem is ismerjük jól a Bibliát, akkor is ismerhetjük Isten általános törvényeit, amelyek, mint teremtményeire, ránk is vonatkoznak, tehát igenis személyesen érintenek minket, a Szentírás vallja ezt, hogy van egy minden teremtményre vonatkozó törvény. Ha tehát valaki nem hinne a Szentháromság Istenben, hanem csak valamilyen Teremtőben, akkor sem bújhatna ki Isten parancsai alól, hiszen a Teremtőnek megvan az oka, a célja a teremtéssel és az Ő teremtményeivel, velünk. Ez pedig az, hogy egy meghatározott, bizonyos életet éljünk, és hogy ennek milyennek kell lennie, az ott van a szívünkben mélyen. Természetesen a bűnös szív ellent tud mondani ennek az ismeretnek, ez az ismeret el is tud torzulni, teljesen ellent tudunk neki mondani, ahogyan azt napjainkban elég erőteljesen látjuk. De mégsem tagadhatjuk le ennek az ismeretnek a létezését, és nem mondhatjuk, hogy Isten törvényéhez nincs semmi közöm, mert annak halovány ismerete ott van a szívünkben. Nincs mentsége még az Istent nem ismerő embernek sem. Tehát milyen a kapcsolatom Isten törvényével? Azt mondja az ige, hogy a teremtés alapján van egy kapcsolatom vele, mert Isten, mint Teremtő megmondhatja nekünk, hogyan éljünk, milyen célra teremt minket. A Teremtőt azzal a joggal ruházza fel a teremtés, hogy meghatározza a teremtmény céljait.

Másodszor: Isten parancsai még személyesebbé válhatnak számunkra, amikor Vele szövetségbe lépünk a keresztség alkalmával. A keresztség ugyanis az Istennel való szövetségkötésünk alkalma, legalábbis formailag nézve. A szövetség által pedig szorosabbá válik az Úrral való kapcsolatunk. A szövetség nem két ellenség között jön létre, hanem két azonos nézeten lévő, és bizonyos dolgokban megegyező felek között, tehát van, ami közös. A teremtmény mivoltunk miatt is kapcsolatban vagyunk Istennel, és vonatkoznak ránk az Ő törvényei. A szövetségben azonban a felek külön ígéretet tesznek arra, hogy mi az, amit megfogadnak, hogy megcselekszenek, és a másik is megfogadja, hogy ő mit tesz. Ez olyan, mint a szerződés: mindkét fél megfogadja, én mit teszek, ő mit tesz, és akkor lesz

az a szerződés betartva, teljesítve. A szövetségben tehát mindkét fél kötelezi magát arra, hogy betartja ígéreteit, és ha nem tenné, akkor a szövetségben ott szokott lenni a büntetés is, ami a szövetségszegés következménye.

Amikor Isten szövetséget kötött Izráel népével a hegyen az egyiptomi szabaddulás után, a Tízparancsolatot adta nekik, mint a szövetség dokumentumát. A szövetség ígéretei röviden így foglalhatóak össze ennél a szövetséggkötésnél, hogy Isten azt ígéri, Izráel Istene lesz, ez nagy általánosságként hangzik, de ez alatt értsük azt, hogy Ő Istenükként bánik velük, hűséges lesz hozzájuk, vezeti őket, áldásait adja, de bűneire is figyelmezteti őket, és hogyha eltévelyednek, megbünteti őket. Számtalan alkalommal ismétlődik az Ószövetségben próféták által is, hogy ez az ígélet, hogy „*Istenük leszek*”, és a másik része a szövetségnek, hogy „*ők pedig népem lesznek*”. Izráel népe ezt fogadja meg, hogy Isten népeként fog élni, ami pedig abban mutatkozik meg, hogy az Ő törvényei, parancsai szerint fognak gondolkodni, cselekedni. Tehát a szövetséggkötésben Isten törvényei, parancsai mintegy elvárásaként jelennek meg. A szövetséggkötés ugyanakkor önkéntes dolog, nem kényszeríthető bele senki. Az ember önként fogadja meg, hogy Isten parancsai szerint fog élni. A cselekedeti szövetséget az ember nem tudta és nem is tudja betartani, azt, amit Isten kötött Izráel népével. Ő nekünk adhatja a törvényt, de mi nem tudunk a szerint élni. Az Ószövetség egésze arról számol be, hogy Isten hű maradt népével kötött szövetségéhez, Izráel azonban újból és újból elfordul Istentől és szövetségszegőkké váltak. Többek között a Bírák könyve is világosan megmutatja ezt számunkra. Amikor az izraeliták szövetségszegőkké váltak, Isten akkor sem önkényesen cselekedett velük, hanem a szövetségben leírt módon büntette meg őket. Mózes könyveiben, mikor a szövetséget megkötik, Isten előre felsorolja azokat az ítéleteket és büntetéseket, amelyeket Izráel történetében később a nép megtapasztal, mert a szövetség szerint cselekszik Isten.

Mivel mi, emberek nem tudjuk betölteni Isten törvényeit, amit a szövetségben magunkra vállalunk, mert bűnősként Isten egyetlen törvényét sem tudjuk megtartani, ezért az Úr kegyelmi szövetségét kínálja fel nekünk, a bűnös, bukott embernek az Ő kegyelmét kínálja fel. Kimondja róla, hogy te szövetségszegő vagy, de én kegyelmemet adom neked. A keresztségben, Testvérek, ezt láthatjuk. Ugyanis azt a kérdést szoktuk feltenni, ha a Testvérek emlékeznek rá, a szülőknek, hogy: „Akarjátok-e, hogy gyermekeitek a keresztség által az Atya, Fiú, Szentlélek Isten szövetségébe, a református keresztyén anyaszentegyházba befogadtassék?” A kérdés tehát az Istennel való szövetségbe való felvétellel is vonatkozik! Akarjátok-e, hogy a gyermek ennek a kegyelmi szövetségnek, kapcsolatnak – hadd mondjam így – részévé legyen, hogy Istennel ilyen kapcsolatban legyen, hogy Isten az Ő kegyelmes Ura és Szabadítója legyen? A kegyelmi szövetségben a kötelezettségek teljesítését már nem két fél vállalja fel, hanem csak az egyik, Isten maga. Ő azt mondja, hogy te nem tudod megtartani a szövetségedet, te szövetségszegő vagy, ezért én teljesítem helyetted. És ez a kegyelem, Testvérek, hogy Krisztus betölteni jött a törvényt, betartani a szövetséget. Jézus Krisztus ezért mondja, hogy Ő helyettünk teljesítette a szövetség elvárásait. A keresztségben ezért már nem a törvények betartását ígérjük meg szülőként, keresztszülőként, hanem azt, hogy gyermekeinket Krisztushoz vezetjük, ahhoz, aki által a kegyelmet megkaphatjuk, aki

17. KRISZTUS BETÖLTÖTTE A TÖRVÉNYT

be tudta tartani a szövetséget helyettünk, minket képviselve. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy Isten parancsait ne tartalmazná a keresztség és a kegyelmi szövetség. Gyermekünket is igyekszünk Isten parancsai szerint nevelni, azokat megtanítani nekik, csak mindezt úgy, hogy közben tudjuk, hogy ők sem fogják tudni betartani a szövetséget, Isten törvényeit, ahogyan mi sem, de Krisztus helyettük is és helyettünk is betöltötte a Törvényt. Tehát itt van a személyes vonatkozása a törvénynek, hogy ez rám vonatkozik, ez nem csak egy általános érvényű törvény, hanem ez személyesen téged és engem érint. Amikor megkeresztelték téged és engem, lehet, hogy nem emlékszünk rá, mert még kisgyermekek voltunk, de Isten az Ő kegyelmi szövetségébe léptetett be bennünket, ezt kínálta fel nekünk. Lehet, hogy mi még tudatosan nem léptünk be hit által ebbe a szövetségbe, mert még kisgyermekként semmit nem értettünk abból, de mégis már benne voltunk, mert Isten felkínálta a kegyelmi szövetséget, és pont ezért magunkra vonatkoztathatjuk Isten törvényeit és ígéretét, azt, hogy Krisztus eleget tett helyettünk. Így a törvény az ember számára a keresztség által nemcsak egy külső elvárást jelent, hanem önként magára vállalt feladattá és Istennek tett ígéretté válik. Tehát nem egy külső elvárást jelent, hanem egy önkéntes részvételt a szövetségben.

Isten törvényei még személyesebbé válnak számunkra akkor, amikor Ő újjászül bennünket. Mert ez a legfontosabb, hogy Ő újjászüljön bennünket, mert a keresztség semmit nem ér, ha nem születünk újjá, mert ebben az esetben a felkínált kegyelmi szövetség csak a kárunkra és kárhozatunkra lesz, mivel ellenünk szóló ítéletté válik. Újjá kell születni ahhoz, hogy ebben a szövetségben részt vehessünk, hisz hit által megértjük a kegyelmi szövetséget, aminek korábban tagjai lehetünk formailag, de igazán csak a Szentlélek által lehetünk azzá. Hívóként az ember még inkább Isten parancsai szerint akar élni, amikor Isten már újjászülte őt, hiszen újjászületett hívóként megváltozik a törvényhez való hozzáállása és kapcsolata. Az ember igyekszik szeretni Megváltóját, Krisztust, és az Ő akaratát cselekedni. Újjászületett hívó emberként, Isten gyermekeként az Ő törvényére többé nem azért akarok törekedni, mert ez egy elvárás a keresztyénektől, hanem mert hiszem, hogy van szerető mennyei Atyám, és Neki van egy akarata, amit ezekben a törvényekben, parancsolatokban kifejezett. Őneki én, mint az Ő gyermeke, tet-szeni szeretnék, és ezért az engedelmességre törekszem, mint gyermek, és a szeretetemet igyekszem így kifejezni (vasárnap hallhattunk erről bővebben, ezért erről nem szólnék bővebben: Krisztus azt mondja, *„ha engem szerettek, az én parancsolataimat megtartsátok”*). Tehát a ridegnek látszó törvény a szerető Atya akaratává válik számunkra újjászületett hívó emberként. Többé nem egy rideg jogi formula, hanem egy minket szerető Atya akarata, akit így akarunk szeretni, ahogyan a törvényben le van írva.

Látjuk tehát, hogy Isten törvényei mennyire nem állnak távol tőlünk, hanem nagyon is személyesek, és Isten is azt akarja, hogy így vonatkoztassuk azokat magunkra? A teremtés jogán, a szövetség jogán és a gyermekké fogadás, az újjászületés jogán.

Magunkra kell tehát vonatkoztatnunk Isten törvényeit? Természetesen. Kötelezőek azok ránk nézve? Igen, minden emberre nézve – mondja a Szentírás. Így tehát Isten minden embertől jogosan várhatja el, hogy az Ő törvényei szerint él-

jen – akár teremtménye, akár szövetségi kapcsolatban van Vele, vagy újjászülött hívő – és életével, cselekedeteivel, szívbéli indulataival töltsse be Isten törvényét. Isten ezt elvárja tőlünk. Azért adta a törvényt, hogy mi betöltsük, nem pedig csak azért, hogy lássuk, mi az Ő akarata.

Amikor az ember elhiszi, hogy rá is vonatkoznak ezek a törvények, akkor feladatként ráterhelődik az, hogy akkor ezeket nekem nemcsak meg kell ismernem, hanem a szerint kellene tudnom élni. Ez teherként nehezedik ránk. Amikor eljutunk idáig, akkor ugyanis egy hatalmas falba, saját bűnös természetünkbe ütközünk, abba, hogy nem tudunk Isten törvényei szerint élni. Mert bűnös szívünk nem engedi, hogy eleget tegyünk annak a feladatnak, hogy Isten akarata szerint éljünk. Amikor ezt megértjük, amikor ezt megtapasztaljuk számtalan próbálkozás és bukás után, akkor jutunk el oda, hogy elkezdjük megérteni annak örömhírét, amit Krisztus mondott, hogy Ő betölteni jött a törvényt. A törvényt betartani igyekvő, de abban elbukó ember, aki saját magában már csalódott, és észreveszi saját bűnös természetét, nagy örömhírt lát ebben, hogy ami nekem nem megy bűnös szívem miatt, azt Krisztus helyettem megtette, betöltötte a törvényt. Hogyan lehetséges ez? Hogyan töltheti be másvalaki helyettem a személyesen rám vonatkozó törvényt? A szövetségi képviselő útján! Ezt fontos, hogy tisztán lássuk, Testvérek. Röviden annyit jelent, hogy Isten elfogadja azt, ha az Ő népét egyvalaki képviseli. A szövetségi szerződést sem a nép minden tagja, hanem egy képviselő szokta aláírni. Azt szokták erre példának mondani, hogy ha például Magyarország köztársasági elnöke aláír egy nyilatkozatot vagy egy szerződést, akkor azt a magyar nép nevében teszi, nem írja alá minden magyar állampolgár, de mégis vonatkozik rá, mert az őt képviselő köztársasági elnök írta alá. Ugyanígy Isten kegyelme megmutatkozott abban, hogy Ő megelégedett azzal, hogy a szövetség feje, azaz egyvalaki, mégpedig Krisztus tegyen eleget minden üdvözülő helyett a törvény elvárásainak. Mekkora lemondás ez, Testvérek, Isten részéről! Ő nem azt mondja, hogy addig nem leszek elégedett, amíg te személyesen be nem töltöd, hanem azt mondja, hogy Krisztus egyedül betöltötte, és ez nekem elég. Elég neked is meg nekem is. Ő mindannyiunkat képviselte Isten előtt. Amikor tehát az evangélium történeteit olvassuk, és Krisztus cselekedeteit látjuk, hogyan tölti be nemcsak a próféciákat, hanem Isten törvényét is, akkor azt ne csak úgy értsük, hogy azt a saját nevében tette meg, mint ember, hanem mint a mi szövetségünk feje, minket képviselve. Mikor Krisztus odament egy nyomorult emberhez, azt helyettünk is tette. Amikor hirdette az evangéliumot, bár meg akarták ölni, azt helyettünk is tette. Amikor reggelenként korán felkelt, kiment imádkozni, helyettünk is betöltötte a törvény elvárásait. De ez a helyettünk nem mentesít minket az alól, hogy így cselekedjünk, nem ezt akarom mondani, Testvérek, csak lássuk, hogy Isten törvényének tökéletes betöltése Krisztusban történt meg mindannyiunk esetében.

Amikor tehát Krisztus azt mondja, hogy helyetted és helyettem betöltötte a törvényt, akkor örömhírt akar hirdetni, hogy te örülj ennek, mert ez téged is, engem is érint. Ezt az örömhírt szeretném egy kicsit jobban kifejteni, mégpedig úgy, hogy válaszolunk arra a kérdésre, hogy mit és hogyan töltött be Krisztus, de csak röviden érintve a témát.

17. KRISZTUS BETÖLTÖTTE A TÖRVÉNYT

Először is a hogyanra válaszoljunk: hogyan töltötte be? Isten két dolgot várhat el mindannyiunktól leegyszerűsítve (többet is, csak most az egyszerűség kedvéért kettőt hadd említsek). Először is, hogy parancsai szerint cselekedjünk tökéletesen. Bűneink nem mentenek fel minket az alól a kötelezettségünk alól, hogy meg kell cselekednünk, amit Isten parancsol. Hogy még érthetőbb legyek, hadd hozzak egy hasonlatot. Ha egy vállalkozónak ki van adva a feladat, hogy fel kell építeni egy házat, aláírja a szerződést, megkapja az előleget vagy akár a teljes összeget, és hozzálát ehhez a munkához, de menetközben kifogy a pénzből, mert rosszul gazdálkodott vele, kiderül, hogy a vállalkozó nem is ért egy ház felépítéséhez, és embere sincs hozzá, attól őt még kötelezi a szerződés, és a feladatot el kell végeznie: a háznak fel kell épülnie. Olyan nem lehet, hogy nem épül fel. Ugyanígy Isten törvényét attól még, hogy mi nem tudjuk megcselekedni, valakinek be kell töltenie azt. Mert lehetetlen dolog, hogy Isten törvénye betöltetlen maradjon ebben a világban. Mert mi lenne, ha Isten nem tudná a saját törvényeit betartatni? Akkor Ő erőtlen Isten lenne, aki nem tudja parancsait betartatni. Akkor ez azt jelentené, hogy Ő nem képes teremtményeit akarata szerinti életre elsegíteni, elvezetni, nem tudna, nem lenne képes megszabadítani az ebben minket megakadályozó bűnből. A törvényt be kell tölteni, minden egyes pontját meg kell cselekedni tökéletes és tiszta szívvel. Krisztus először is ezt tette meg helyettünk. Úgy töltötte be Isten törvényét, hogy helyetted és helyettem tökéletesen, minden bűntől mentesen szerette Istent és minden embert. Tehát pozitíve Ő eleget tett a törvény elvárásainak.

Másodszor Isten azt is elvárja tőlünk, hogy a törvénszegésünk büntetését is viseljük el, mert az is ránk vonatkozik. Mert ugyebár a törvény nemcsak elvár tőlünk egy feladatot, amit meg kell tennünk, hanem büntet is, ha nem tesszük meg. Krisztus, amikor betöltötte a törvényt, akkor annak büntetőjogi kötelezettségeit magára vállalta, ezt cselekedve jogilag felelőssé vált a mi bűneinkért, és ki lett téve a törvény átkának, büntetésének, ami a kárhozatot jelenti. Mert Krisztus a golgotai kereszten a kárhozatot büntetését és fájdalmát hordozta el, ezért valljuk a hitvallásban, hogy „szállt alá poklokra”. A pokol büntetését szenvedte el helyettünk! Nem tudom, Testvér, hogy emlékszel-e olyan esetre az életedben, amikor egy rád bízott feladatot nem végeztél el, és nemcsak az nyomasztott, hogy nem tudtad megcsinálni, hanem féltél annak jogos következményétől és büntetésétől is? Mert szankciók voltak kilátásba helyezve, hogyha te nem végzed el, amit vállaltál, akkor annak ez lesz a következménye. Amikor nemcsak annak terhe nehezedik rád, hogy mulasztásod van, hogy olyan ígéretet tettél, amit nem tudtál aztán végül megvalósítani, hanem még attól is rettegned kellett, hogy mi lesz, ha utolér vétkeid jogos következménye és büntetése. Akármilyen is volt ilyen az életedben – hadd fogalmazzak így –, az meg se közelíti mindannak a felelősségét, amivel Isten iránt tartozunk! Az Ő törvényeit meg kellene cselekedni, és minden törvénszegésünk büntetését elhordozni. Ezt kimondhatatlanul felülmúl minden más terhet az ember életében. Krisztus, amikor betöltötte a törvényt, akkor nemcsak eleget tett a kötelezettségnek, és ezzel levette rólunk ennek terhét, hanem megszabadított minket a jogos büntetéstől is, és megszabadított az ettől való félelemtől is. Értjük, hogy mekkora örömhír ez, hogy Krisztus betöltötte a törvényt,

amit neked és nekem lehetetlen volt megtennem, s amit el kellett volna szenvednem, azt Ő szenvedte el helyettünk? Látjuk ebből, hogy mennyire szeret bennünket, hogy Ő ennyi mindent magára vállalt értünk és helyettünk?

De hogy az örömünk még nagyobb legyen, arra is ki kell térni röviden, hogy mennyi mindenre vonatkoznak Isten törvényei, azaz hogy mit töltött be Krisztus, amikor a törvényt megcselekedte és betöltötte. A reformátorok Isten törvényeit az érthetőség okáért három részre osztották, az élet három nagy területére. Először is erkölcsi törvényekre, amelyet a Tízparancsolat foglal magában, azután másodsorban szertartási, ceremoniális törvényekre (amelyek a szent sátor és a templomban végzendő szertartásokról és Isten igazi tiszteletéről szólnak, röviden az Isten iránti kötelezettségeinkről), végül pedig harmadszor a bíraskodási, ítékezésre vonatkozó törvényekre (amely az állam kormányzására, az emberek együtt élésének szabályaira vonatkozik). Erkölcsi törvény, istentiszteletre vonatkozó és az állami, bíraskodási törvények. Ezeknek mindegyikét betöltötte Krisztus. Mi a különbség közöttük?

Az emberi törvények elsősorban az elkövetett cselekedeteket tudják megítélni, ha valami már megtörtént, például ha valaki már lopott vagy gyilkolt, vagy legalábbis megpróbálta azokat megtenni, és közben rajtakapják. De tettek nélkül a jog kezei meg vannak kötözve. Ez a nagy baj az emberi jogrendszerrel. A bűnmegelőzésre, a prevencióra nagy hangsúlyt helyeznek a fiatalok között, de a jog nem tud mit kezdeni az irigységgel, a gyűlölettel, a haraggal, az indulattal, az emberi szívben lévő érzésekkel. Isten azonban tud mit kezdeni vele, mert Ő a szívek vizsgálója is. Ő nemcsak a cselekedeteket nézi, és nemcsak azokat várja el tőlünk, hanem szívbeli tisztaságot és tökéletességet is. Pont ezért az Ő törvényei nemcsak a külső cselekedetekre vonatkoznak, hanem a szívünkben lévő indulatokra, érzésekre és gondolatokra is. Amikor Krisztus betölti a törvényt, akkor Ő nemcsak megcselekszik valamit, hanem a szívében is az a szeretet és indulat van, amit Isten elvárna tőlünk.

A harmadik törvény fajta, a bíraskodási, segít abban, hogy peres kérdésekben a nép bírái hogyan ítéljenek. A 2Mózes 20 után ilyen törvényeket találunk Mózes 2. könyvében. Az erkölcsi törvények viszont azokra is vonatkoznak, amelyek az emberi szívben vannak, a haragra, érzésekre és más egyebekre, amivel az emberi bíróság nem tud mit kezdeni. Isten törvényei tehát a teljes életünket lefedik. Istennel való kapcsolatunkat meghatározza, azt, hogy hogyan tiszteljük, imádjuk és szeretjük Őt; azt, hogy egymással hogyan élünk együtt; és hogy tetteink mögött milyen indulatok, gondolatok, érzések legyenek. A törvény betöltése tehát nem egy-két szabály betartását vagy megcselekvését jelenti pusztán, hanem egy teljes életmódot, egy teljes személyiséget, Krisztus személyiségét, a krisztusi indulatot, amiből aztán a krisztusi cselekvések származtak.

Amikor Krisztus azt mondja, hogy Ő betöltötte a törvényt, akkor azt minden törvényre nézve igaznak kell tartanunk. Azaz: Ő az erkölcsi törvényeket úgy betöltötte, hogy cselekedete mögött tökéletesen tiszta, minden bűnös indulattól, szándéktól mentes szívet tudott felmutatni élete minden másodpercében. Érezzük ennek az elvárásnak a súlyát? Így mi nem tudunk élni. Ő sosem irigykedett, sosem volt jogtalanul dühös, nem haragudott egyszer sem bűnös módon, és még egy rossz

17. KRISZTUS BETÖLTÖTTE A TÖRVÉNYT

---

szót sem szólt, ami miatt el lehetett volna Őt ítélni. Nem mindig gondoljuk végig, hogy a törvény betöltése mennyire aprólékos és nehéz. De az is az, ha a második törvényfajta gondolkodunk, hogy Istent Krisztus az Ő törvényei szerint tisztelte, az ószövetségi szertartási törvényeknek is tökéletesen eleget tett (akárhányszor vádolták meg Őt a szombat megszegésével, Ő akkor is betartotta azt), és mivel betöltötte ezeket a szertartási törvényeket, ezzel meg is szüntette azokat, mert a céljukat elérték, betöltötték. Mert Isten törvényei nemcsak arra vonatkoznak, hogy hogyan szeresd a másik embert, hanem arra is, hogy hogyan szeresd és szolgálj az Urat imádságaidban, Igéjére való figyelésedben, szolgálatodban, engedelmes ségedben, bűnbánatodban, a bűnből való megtérésedben, özvegyek és árvák meglátogatásában és mindenben, amit az Ige előír Isten tiszteletével kapcsolatban. Krisztus úgy élt, hogy tökéletesen tisztelte és szerette az Atyát, minden apró törvényt betartva. Szerintem ezt sem tudjuk magunkról elmondani, hogy Istent így szeretnénk. Végül, harmadszor, a bíraskodási törvényeknek is eleget tett: mindent Isten akarata szerint ítélte meg, és minden, Igével megegyező ítéletnek alávetette magát. Látjuk ebből, hogy mekkora feladat Isten törvényét betölteni? Csak azért soroltam fel ezeket így, részletesen kitérve a dolgokra, hogy lássuk, mekkora az elvárás, és Krisztus mekkora dolgot tett értünk! Helyettünk mindent elvégzett! Látjuk Krisztus engedelmességének tökéletességét, rá szoktunk csodálkozni arra, hogy az evangéliumban Ő mindent szeretetből, az Atya iránti tiszteletből, engedelmesen tett? És dicsőítjük mi Őt ezért?

Természetesen Ő azért töltötte be a törvényt, hogy mi kövessük Őt ebben az életben, nem mintha elérnénk ezt a tökéletességet, de mégis hálából úgy élünk, ahogy Ő!

És végül, de nem utoljára, még egy utolsó dologra szeretném felhívni a Testvérek figyelmét. Az örömhír része az, hogy a törvény betöltésével kijárt Krisztusnak a jutalom, az áldás. Mert amíg az állami törvények az engedelmes séget különös módon nem jutalmazták (mert lehet valaki törvénytisztelő és -betartó polgár, az sem pénzbeli jutalmat, sem állami kitüntetést nem kap érte), addig Isten törvénye és a cselekedeti szövetség a törvény tökéletes betöltését megjutalmazza. És mi ez a jutalom? Az örök élet, az üdvösség! Krisztus feltámadása is igazolta az Ő bűntelenségét, mert Őt a halál nem tarthatta fogva, mert a bűnnek a fizetsége, következménye a halál, Ő pedig nem követett el bűnt. Az örök élet a jutalma, ezért Isten feltámasztotta Krisztust. Amikor tehát Krisztus azt mondja, hogy Ő a törvényt betölteni jött, akkor egyúttal arra is rámutat, hogy annak minden jutalmát, áldását Ő kapja meg, így mi is azt egyedül Ő általa és Ő érte kaphatjuk meg, ezért van reménységünk nemcsak ebben az életben, hanem az örök életre vonatkozóan is Krisztusban. Krisztus betöltötte a törvényt, ezért az örök üdvösség a miénk lehet. Ha Ő nem tölti be Isten törvényét, akkor reménységünk sincs az örök életre. Ő általa viszont miénk a kegyelem, hiszen Ő az engedelmes ségével, Isten törvényének betöltésével megszerzett áldásokat ingyen, szeretetből odaadja a Benne bízóknak. Tehát amikor Krisztus annak örömhírét hirdeti, hogy Ő betölteni jött a törvényt, akkor nem csekélyebb dologról beszél, mint a mi üdvösségünkről, az üdvösségünk feltételéről, hogy valaki betölti-e Isten törvényét. *„Íme jövök; a könyvtékercsben írva van felőlem, hogy teljesítsem a Te akaratomat; ezt kedve-*

lem, én Istenem, a Te törvényed keblem közepette van” – ahogy hallhattuk a köszöntő igében. Krisztus ezt tette meg.

Tehát nem azért jött Krisztus, hogy eltörölje, hanem hogy betöltse a törvényt. Ilyen örömhírt hallva, Testvérek, dicsőítjük mi Krisztust minden nap az Ő engedelmességéért? Gondolva a bukásainkra, vagy próbálkozásainkra, igyekezetünkre, hogy Isten igéje szerint éljünk, gondolunk-e Őrá, hogy Ő betöltötte helyettünk, Ő megtette helyettünk. És erőt merítünk-e ebből az Ő engedelmességéből, szeretetéből, kegyelméből? Magasztaljuk-e Őt tökéletes jóságáért, engedelmességéért, hűségéért a szövetséghez, büntelenségéért, hogy egy törvényt se szegett meg, és irántunk való kegyelméért, hogy bár Ő tökéletes, mégsem vár el tőlünk tökéletességet? Hálából pedig, erre az örömhírré válaszolva, igyekszünk-e mi is, nem betölteni a törvényt, mert azt Krisztus már betöltötte, hanem Isten parancsai szerinti életre törekedni vizontszeretetből, hálából? Tehát nekünk már nem kell betölteni a törvényt, mert Krisztus azt már megtette, annak vége, Testvérek, az már a miénk. Isten úgy néz ránk, hogy már be van töltve részünkről a törvény. Vizont hálából Neki élhetünk. Isten Szentlelke segítsen nekünk ezt a krisztusi kijelentést, hogy Ő betöltötte a törvényt, örömhírként, evangéliumként elfogadni, naponként elhinni, az engedelmisségben való küzdelmeinkben reménységként erre tekinteni, és erőt meríteni ebből, hogy az Ő kegyelme által én is hálás, Istent szolgáló életre törekedhetek, igyekezhetek Krisztusért és az Ő engedelmisségéért. Ahogy Dávid is mondja a zsoltárban, kérhetjük mi is: az *„engedelmisség lelkével támogass engem”* Krisztusért!

Imádkozzunk!

Dicsőítünk és magasztalunk Téged, Úr Jézus Krisztus, azért, aki vagy, és ahogyan ebben a földi életben is éltél, azért a szeretetedért, hogy minden bűnünket magadra vetted, és azok jogos büntetését, következményét is. Dicsőítünk azért, mert tökéletesen engedelmes voltál a kereszthalálig, minden törvényt betöltve helyettünk is, és mindezt azzal a hangsúllyal mondjuk, hogy tudjuk, hogy mi számtalan alkalommal megszegjük a Te törvényeidet, de Te mégis vállaltad értünk ezt a feladatot, az üdvösség megszerzését. Köszönjük Neked ezt az ingyen kegyelmet, ezt a meg nem érdemelt szeretetet, és köszönjük azt is, ha ezt az örömhírt már elfogadhatjuk, hihetjük. Kérünk, ha még nem vagyunk a gyermekeid, akkor segíts, hogy elfogadjuk a Te felénk nyújtott kegyelmedet, bűnbocsánatodat, irgalmadat Krisztusban. És ha már a Tieid vagyunk, akkor *„add ... a Te szabadításod örömet”* nekünk. Nem vagyunk már a törvény átka alatt, nemcsak a büntetést nézve, hanem a kötelezettségekre nézve is eleget tettél, miénk az üdvösség, az engedelmisség jutalma. De mégis, Urunk, vizontszeretetből segíts akaratom szerint élni, add, hogy gyermekeidként mennyei Atyánknak akarjunk tetszeni. Ebben vezess, támogass bennünket hétköznapi küzdelmeink, bukásaink, nehézségeink közepette. Köszönjük, hogy Hozzád fordulhatunk, és egyedül Benned bízhatunk. Kérünk, hogy tedd ezt meg mindannyiunk számára minden nap, fordítsd a mi szívünket Lelked által Hozzád.

Erősítsd beteg testvéreinket, akár otthon vagy kórházi betegágyon fekszenek, kegyelmed szerint adj gyógyulást. És hogyha más a Te akaratom, akkor is kö-

17. KRISZTUS BETÖLTÖTTE A TÖRVÉNYT

---

szönjük, hogy Tőled fogadhatjuk el, és köszönjük, hogy készen áll a kegyelem és az örök élet számunkra.

Kérünk, erősítsd gyászolóinkat, vigasztald, ahogyan csak Te tudod, igéddel, Lelked által.

Támogasd fiataljainkat, kérünk, hogy a nyári szünetben is Teveled tölthessék az időt. Áldd meg, Urunk, családjaink pihenését, szabadságukat, nyaralásukat is, add, hogy Neked lehessünk hálásak az együtt töltött időkért, de köszönjük, hogy Te is velünk akarsz lenni, és velünk is vagy Lelked által.

Kérünk, áldd meg előttünk álló hétköznapi és vasárnapi alkalmainkat, csendesheteinket, Te rendeld ki újból és újból a nekünk szánt igédet, Szentlelked végezze el az Ő munkáját bennünk, kérünk.

Áldd meg népünk vezetőit, Lelked vezesse őket az Igén keresztül döntéseikben, és kérünk, áldd meg egyházunkat, annak szolgálóit, minden gyülekezeti tagot, add, hogy az evangéliumot tudjuk hirdetni ne csak szavainkkal, életünkkel is.

És kérünk, adj ébredést magyar népünknek, könyörülj rajtunk így is.

Köszönjük az ígéretet, hogy velünk maradsz minden napon addig, amíg visszajössz az ég felhőin át, vagy magad mellé veszel minket. Köszönjük, hogy a Te velünk lételed bátorítás számunkra, és megtartatást jelenthet.

Ezért is áldjuk a Te háromszor szent nevedet!

Ámen.

440,13-14 ének

13. Isten ártatlan Báránya,
Méltó vagy, hogy végy áldást,
Mert érdemed azt kívánja,
Végy tőlünk hálaadást!
Végy örök dicsőséget,
Hatalmat, tisztességet,
Mert értünk megölettettél,
Atyádnak eleget tettél.

14. Add, Úr Jézus, halálodban,
Követnünk életedben,
Szentséges tudományodban,
Szelíd szenvedésedben.
Légyünk alázatosak.
Mindenhez irgalmasak;
Segélj erre Szentlelkeddel,
Oktass, vezérelj igéddel!